

CHANSON

POTRET PLOUILLAU.

Var ton : *Adieu, Pontreô.*

M'am-bije speret da gompren, eveh a meus
fantazi,
Me a vije n'em impliet da zonet da gomposi.
Eur c'himiât leun eus a c'hac'har, grêt da gons-
crivet yaouanc

O deus tennet ar billet dû ebars er blaves presant,
Ebars er bla-mil eiz cant c'hoec'h, ar bemp a vis
guengolo,

E zeo digüeet adare eus a Barros Plouillau
Tud yaouanc evit an arme, tud eus ar re der-
rupla;

Glac'haret ê o oll ligne p'o güelont o partia.

Dabartiagant an actif ne zeus quen nemet pêvar:
Ervoanic Jacob, deus ar bourg, ha Guiljan ar
Meledar,

Ha Yannic Prat eus ar Goajou, ha Pipi an Ayeant
Pêvar den eus ar re vrava, corfou caer ha tud
vaillant.

Ervoanic Jacob a lare en deiz-se d'egamarad;
Emâ a zo eun devez trist hac a ra din calonad!

Yx
In 255

Güelet va mam baour o vouela, ha va zad qez
dezolet!

Va c'halonic ebars em c'breiz zo dia cazi rannet.

Calz a zönje de, marteze, penos e ven eur
poeltron,

Em be aon rac eun tenn fuzuil pe rac eur vouled
canon,

P'otramant aoun rac ar fatig, o vale dre an
hentchou,

Pe gousqet var eur güele can ebars er c'hordé-
degardou.

Douguen va dillat var va chouc, va fuzuil ha
va zabren,

Baie bemde a guær da guær dre ar fanq hac ar
vouillen;

Hagoude e fin va beach, rancout marteze campi,
Pe gousqet var an douar yen, pe otramant bi-
voaqi.

Tor o deus an neb a zönje; ma c'hallent lenn
em c'halon

Evit güelet va bolonte ha va inclination;

Ma na fofse nemet va goad me en scuillse tout
joaüs.

Evit souten hon Impalaër, eun tad qer caran-
tezus!

Piou na gombatse qet hardi gant eun Impalær
christen?

Eurgaus qer just hac e hini a zo facil da zouten;

Pa zomp memprou da Jesus-Christ, soudarded
 an Aviel,
 Bagale da Zoue an Tad, templou d'ar Speret-
 Santel.

Arça eta, camaraded, qent quïttât eus hor
 ar c'hontre,

Demp-ti da ilis Plouillau da supplia hon Doue.
 D'hor prezervi demeus goal chang pa vezimp
 en armeou,

Ha da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor
 mamou,

Adieu dec'h; Autrou Sant Millau, Patron eus
 ar Barros-mâ:

Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da
 vouela:

Pedit Doue hac ar Verc'hez da gavet soign a-
 c'hanomp,

Hac hon El-mad d'hor c'hunduo partout elec'h
 ma zefomp.

Adieu, va mab, va esperanc, eme an tad
 dezolet;

Piou a gonsolo da dud pâour goude ma vi partiet?

Pa vin accablet gant côsui, me vo clêvet e laret:

Ma vije va mab qez er guêr, en dije va zoulajet.

Clêvit ar vam o qimiadi ive digant e büguel:

Deus amâ c'hoas mac'h am brassin eur vech qent
 eguet mervel;

Aben ma retorni d'arguêr me voêt eus ar bed-mâ:

Deus amàn etre va divrec'h evit ar vech divea.

A guichen ar moment fatal ma c'heus tennet
d'ar billet,

Bemnos vel ma fot din cousquet, me a seblant
da velet,

O tont eus eur gombat sanglant, var eur chariot,
blesset,

Pè tolet en eun hospital, gantan oll abandonet.

Ar zoudard yaouanc, contristet, c'hoas gent
eguet partia,

Evit essât o c'honsoli, a lavar en eur vouela:

Tavit, va zad ha va mam baour, ha bevit en
esperanc:

Doüe, tad a vizericord, a zo bras e brovidanc.

Goude ma vo fin d'ar brezel hagoneet ar victoar,

Gant grac Doüe hac ar Verc'hez, e vezo fin d'ho
clac'har;

Evit merc eus hor vaillantis, gant lore eus hon
tocou,

Ni a zistroyo prest d'ar guêr evit sec'hi ho taelou.

Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet;

Adieu d'hon oll anaoudeguez, ha qerent, ha
mignonet:

Ha ma na memp qet ar boneur er bed-mâ d'en
em velet,

Grac demp e bars er Barados assambles d'en em
gavel.

G U E R Z

VAR SUJET DISTRO EUN DEN YAOUANO

PARTIET GANT AR GUENTA BEQUISITION.

Var ton: *Va Flaneden zo caled.*

TOSTAIT oll, tud yaouanc, ha gemerit true
 Deus ar blaneden bonner a boez var va bue;
 Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,
 Da zoulaji va foanniou, deut da voela varne.

Cetu deg vlas tremenet ma zòn bet contraignet
 D'abandoni va c'herent, va douç, va mignonet,
 Evit monet d'ar brezel da zouguen an armo
 En faveur al liberte voa promettet d'am bro.

Abaoue geit all amzer, n'alfen get lavaret
 Pet combat ha pet poanniou a meus-me anduret.
 Tri-c'hant léo am separe eus va c'herent nessa,
 Ha na meus bet diouto qêlou an disterra.

En creiz ar c'harnach bemde va bue exposet,
 Unan demeus va diouvrec'h erfin a meus collet,
 Hac evit oll recompañ e meus bet va c'hônje,
 Hep cavet nep pansion da veva em c'hontre.

C'hoas laouen o tilezel servich ar Republik,
 N'en deo get deut va speret da gompren er fatiq
 Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober
 Aroc gûelet va zud qêr hac êruout er guêr.

Collet e meus ar gallout da rêi sicour d'am zad,
 Hac o tivoeret va brec'h, n'ellin mui labourat.
 Brêmâ va zud am mago, pa meus-me c'hoas ar chang
 M'o deus leve hac arc'hant ebars en abondañ.

Ceta me dija êru tostic demeus ar guêr;
 Gant ar joa eus va gûelet an oll a rêi din cher.
 Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,
 Ha va mestrezic fidel, a vo oll ravisset.

Bonjour déc'h, ô va c'hontre! eürus en em gavan
 Gallout c'hoas ho contempli, dont da vervel amân.
 Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet
 O tostat demeus an ty el lec'h m'ôn bet ganet.

Mes, oc'h antreal ennân, e zôn bet trubuillet;
 Eun den dianav din-me en deus din lavaret:
 Eruet fall oc'h amân; sortiit, va mignon;
 Ne mâ get ar mestr er guêr, n'ho po get aluzon.

Souezet bras o velet n'anaveyen hini
 Touez qelies personach a voa o rên en ty,
 E meus-me prest respontet: entetit va rêson,
 Me n'en don get deut amân da glasq an aluzon.

Ciasq a rân va c'herent qer er plac m'ôn bet ganet;
 Al lec'h-mâ a zo deze, amâ òn bet maguet.
 Lavarit din, me ho ped, pelec'h en o c'havin:
 Ne zefot netra qen din evit va c'hontantin.

An den-mâ a zo follet, int commancet crial:
 N'en dê get mab d'hor mestr-ni; ret eo er chasseal.
 Gûelet ho pije neuze eur vanden mevellyen
 O tiredec gant bizier d'am chasseal soudan.

O sortial gant glac'har, ha beuzet em daelou,
 Da glasq va zud elec'h all, pe clêvet o c'hêlou,
 En hent e zôn bet scôet vel gant eun tol curun,
 Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Soudan e meus rancontret va c'hoar ar yaouanca,
 Eur zac'hic staguet outi, o c'houlén e bara.
 O clasq compren er maleur varnomp-ni digûezet,
 Va speret zo bet troublet, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant! roit din hoc'h asistans;
 Roit din an nerz da glêvet penos ho Providanc.

E devez bet permetet, evit va c'hastia,
 Ma zomp-ni bet reduizet er stat an horrupla.
 Va c'hoaric paour, me ho ped, soulajit va mizer;
 Hast bras a meus da glêvet qêlou deus va zad qer,
 Hac eus ar vamic tener e devez hor zavet:
 Mervel a ran en defot o zerc'hel ambrasset.

Siouas did, va breuric paour! ne ouffes qet compren
 Peguen bras e hor maleur, peguer bras hon anqen...
 Allas! ouспен hor madou a renqomp divoeret:
 Hor c'herent carantezus zo bet demp-ravisset.

En despet d'al lezennou grêt gant ar Republiq,
 Hon tad voa chommet fidel d'an Ilis Catholig;
 Rac-se gant an tirantet e zeo bet condaonet
 Da bignat var ar chaffot vit bea dibennet.

Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,
 Hac ive, prestic goude, siouas! int bet gûerzet.
 Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,
 Hor mam a zo bet neuze scôet gant ar maro.

Cessit, va c'hoar, da barlant; cessit d'am dezoli,
 Re a meus var an douar a dourmant hac anui:
 Er moment mac'h esperen commaç beva eûrus,
 En em gavan, va Doue! mui-ouz-mui maleûrus.

Goude bea servichet ar Republiq ingrat,
 E deus, d'am recompanci, guillotinet va zad,
 Laqet va mam da vervel dre nerz an-dizesper,
 Ha gûerzet va oll vadou!!! N'em bo nemet mizer!

Diouz an tourmantchou garo a stourm ouz va speret,
 Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed?
 Ar plac'h e deus captivet a bell va zaantimant
 A zoulajo va hirvoud gant e c'homzou charmant.

Varzu ty va mestrezic e zan gant esperanc
 Caout en e fidelite remed eus va zouffranc:
 Bonjour dec'h, va rouanez; cetu me deut er vro:
 Ancouêt e va oll boanniour, mar am c'harit atao.

Me zo FANCHIC, hō mignon, distro eus ar brezel,
 Hac a zo en peb amzer chomet d'c'h-u fidel.
 Demeus va oll garante ebars en hoc'h andret
 E meus brēmān esperanç bea recompancet.

Petra, paour-géz reuzeudic! clasqit-u em c'hever?
 Biscoas ne meus ho quélet, na deziret ober;
 Biscoas ne meus ho caret, na birviquen n'er grān,
 Ha cetr, en hēr gomzou, ho setanç diveza.

Me zo an den maleürus, ne gafet qet e bar,
 Mil güech milliguet an heur m'ou deut var an douar!
 Oll gouliou va c'halon zo neve digoret,
 O vea bet rebutet gant va muya caret.

Va mestrez ouz va güelet coet en paourente,
 Nijet e fromessaou, nijet e c'harante.
 Esperanç va eürusdet, allas! zo tremenet
 Evel ma ra eun ure en nōs dre bor speret.

An exempl-mā, tud yaouanc, a deu d'oc'h instrui
 Peguen dister ar bed-mān, leun a ingrateri:
 Epad ma oc'h pinvidic, gant an oll oc'h caret;
 Mes mar tro rod ar fortun... adieu ar mignonet!

Petra' rān var an douar? collet va mam, va zad,
 Va mestrez hā va madou, va brec'h da labourat?
 O vervel pe o veva er c'hoad gant al loened,
 Rīn güell eguet implori amān faus mignoned.

Er c'hoajou an tevalla p tont d'en em guzat,
 Maguet vīn gant va glac'har, hac eus va daoulagad
 E tiredo an daelou da derri va zec'hed,
 Betec ar moment eürus ma quittain ar bed.

En despet d'an injustiç a eprouvān hirio,
 Me bedo a greiz calon evit boneur va brō:
 O va Douel deurvezit renta, dre ho puissanç,
 Ar boneur, al liberte d'am brō guēr eus a Franc!

FIN.